

ข่าวบัณฑิตวิทยาลัย GRADUATE NEWS

The Graduate School, Ramkhamhaeng University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
อาคารท่าชัย ชั้น 3 ตู๊ ปกน. 1099 หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240
โทรศัพท์ 0 2310 8560-65 โทรสาร 0 2310 8553 www.grad.ru.ac.th

ปีที่ 6 ฉบับที่ 6 ประจำเดือน มิถุนายน 2562

ปฏิทินการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2561

ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2561

อ. 21 พ.ค. 2562 - ส. 25 พ.ค. 2562	ลงทะเบียนเรียนทาง INTERNET
ส. 1 มิ.ย. 2562	ลงทะเบียนเรียน ที่มหาวิทยาลัย
จ. 3 มิ.ย. 2562 - อ. 4 มิ.ย. 2562	ลงทะเบียนเรียนล่าช้า (ค่าขอลงทะเบียนเรียนล่าช้า วันละ 100 บาท)
จ. 10 มิ.ย. 2562 - อา. 21 ก.ค. 2562	บรรยายในชั้นเรียน
จ. 10 มิ.ย. 2562 - อา. 12 มิ.ย. 2562	ลงทะเบียนบอกเลิก บอกเพิ่มกระบวนวิชา
ศ. 5 ก.ค. 2562	วันสุดท้ายของการบอกเลิกกระบวนวิชา โดยปรากฏ อักษร W ในใบรับรองผลการศึกษา
ส. 12 ม.ค. 2562 - ศ. 5 เม.ย. 2562	วันสอบป้องกันดุษฎีนิพนธ์ สอบวิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์
พ. 24 ก.ค. 2562 - อ. 30 ก.ค. 2562	สอบไล่
พ. 31 ก.ค. 2562	วันสุดท้ายของการสำเร็จการศึกษา ภาคฤดูร้อน/2561 (วันสุดท้ายของการส่งรูปเล่มดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และสอบผ่านประมวลความรู้)

ไม่ทันไร เวลาที่ผ่านไปครึ่งปี เข้าสู่กลางปีกันแล้วนะครับ การเลือกตัวครึ่งประวัติศาสตร์ผ่านไป สภกรานตปีใหม่ไทยก็ผ่านไป พร้อมกับพุ่มหมอกควัน ซึ่งเป็นพิษเป็นภัยต่อร่างกายต่อสมหายใจ ตามที่เราได้ขิ้นได้พิวง่าวกัน เรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งในประเทศเรา และต่างประเทศแปรผัน แปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา วันเวลาแห่งการศึกษาของนักศึกษาที่เห็นเดียวกันหลายท่านจัดสรรปันแบ่งเวลาที่ดี ก็จะมีชัย สำเร็จไปก่อนเพื่อน แต่บางท่าน หากจัดสรรเวลาไม่ดี ก็อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียน การศึกษาได้ ดังนั้น กลางปีแล้ว หากมีเรื่องราวที่ยังไม่สำคัญเท่าการเรียน การศึกษา ก็ควรปล่อยวาง หรือพักเรื่องนั้น ๆ ไปก่อน และหันมาตั้งใจให้เวลากับตำรา การเข้าห้องเรียน หรือทบทวนบทเรียนนะครับ

“นักรบฝึกดาบ ฝึกอาวุธบ่อย ๆ” ก็ย่อมมีชัยในสนามรบ เช่นเดียวกัน “นักเรียน นักศึกษา ฝึกทบทวนตำราบ่อย ๆ” ก็ย่อมมีชัยในสนามสอบ และจบการศึกษาไปอย่างภาคภูมิใจเช่นกัน ข่าวกิจกรรมที่วิทยาลัย ย่อมเป็นแรงพล้งใจให้นักศึกษา ลูกพ่อขุนรามคำแหงทุกท่านเสมอ แล้วพบกันใหม่ ฉบับหน้าครับ

อ. พงศธร นัทธีประทุม
บรรณาธิการ

บัณฑิตวิทยาลัย อาคารทำชัยชั้น 3 โทร. 02-310-8560-65
www.grad.ru.ac.th

กองบรรณาธิการ

ข่าวบัณฑิตวิทยาลัย

เจ้าของ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ที่ปรึกษา ผศ. วุฒิสักดิ์ ลากเจริญภรณ์พิชัย

บรรณาธิการบริหาร ผศ. ดร. สิบพงษ์ ปรานใหญ่

บรรณาธิการ อ. พงศธร นัทธีประทุม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ อ. ดร. นันทวรรณ บุญช่วย

กองบรรณาธิการ อ. ดร. รุ่งริตนา เจริญจิตต์, อ. ดร. บุศรา นิยมเวช, อ. ดร. ปรมล วรรณบวร,

อ. ดร. ปิยวรรณ สิริเดชะจร, อ. ดร. อุทากิพย์ เดชยางกูร, อ. เกสรี ทองษ์สิงห์

ผู้จัดการ นายธรรมกิติกร เต็มสังข์

ผู้ช่วยผู้จัดการ นายธีรยุทธ ทลอยแหวน

ช่างภาพ นายอมรศักดิ์ สุวรรณโชติ, นายอรุณกิจ แน้มกัญญา

ฝ่ายจัดการ นางสาวศศิธร ชำนิชลธิศ

ฝ่ายจัดพิมพ์ นางสาวกัญญา ชวัลดิษฐ์

จัดรูปเล่ม นางสาวกัญญา ชวัลดิษฐ์, นายอมรศักดิ์ สุวรรณโชติ, นายเกียรติกร เมษวิจิตร

พิสูจน์อักษร กองบรรณาธิการ

มาทำความรู้จักกับ “บทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่” ตอนที่ 3 ลักษณะของเนื้อหาสาระในบทความวิจัยทั่วไป

ชัชณี ครแก้ว
ฝ่ายมาตรฐานวิชาการ

เมื่อพิจารณาในภาพรวม โดยไม่คำนึงถึงจุดเน้นเฉพาะสาขาของเนื้อหาสาระในบทความวิจัยตามข้อกำหนดของวารสารแต่ละประเภท เนื้อหาสาระของบทความวิจัยโดยทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบเดียวกัน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน ไม่นับรวมส่วนที่เป็นชื่อเรื่อง ชื่อและที่ทำงานของผู้เขียนบทความวิจัย ดังนี้

1. บทคัดย่อ (Abstract) บทคัดย่อเป็นเนื้อหาสาระส่วนที่นำเสนอวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการวิจัย และผลการวิจัยโดยสรุป เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพรวมของงานวิจัยทั้งฉบับ เนื้อหาสาระในส่วนนี้ เป็นข้อความที่มีคำสำคัญ (Keywords) ทั้งหมดในบทความวิจัย และเป็นข้อความสั้นกะทัดรัด ไม่เยิ่นเย้อ

2. ส่วนนำ (Introduction) เนื้อหาสาระในส่วนนำของบทความวิจัย ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนแรก เป็นการบรรยายให้ผู้อ่านได้ทราบว่า บทความวิจัยนี้พัฒนามาจากผลงานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้อย่างไรบ้าง และนำมาสู่ปัญหาวิจัยอย่างไร การเขียนส่วนนำ นิยมเขียนในลักษณะอ้างอิงเชื่อมโยงผลงานวิจัยในอดีต โดยชี้ให้เห็นว่า มีปัญหาอะไรที่จำเป็นต้องทำวิจัยต่อและนำไปสู่ปัญหาวิจัย ส่วนที่สอง กล่าวถึงปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย ส่วนที่สาม คือ รายงานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเฉพาะส่วนที่เป็นทฤษฎีและงานวิจัยที่สำคัญ ซึ่งนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย รวมทั้งสมมุติฐานการวิจัย ส่วนที่สี่ เป็นรายงานระบุเหตุผลพร้อมเอกสารอ้างอิงในการเลือกวิธีดำเนินการวิจัยที่ใช้ในบทความวิจัยนี้ เพื่อเตรียมผู้อ่านให้สามารถเชื่อมโยงความคิดกับเนื้อหาสาระในส่วนต่อไป

3. วิธีการ (Methods) เนื้อหาสาระในส่วนวิธีการ เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ (3.1) กรณีเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย การบรรยายลักษณะของประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ความสมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง นิยามตัวแปร เครื่องมือวิจัยและคุณภาพเครื่องมือ วิธีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล และข้อสังเกตที่สำคัญเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย (3.2) กรณีเป็นการวิจัยเชิงคุณลักษณะ ประกอบด้วย การบรรยายสนาม (Field) ที่ศึกษา การเลือกและลักษณะของกรณี (Case) ที่ศึกษา ขอบข่ายของข้อมูล วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis Results) เนื้อหาสาระในส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูล เริ่มต้นด้วยการบรรยายว่า ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร จากนั้นจึงเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์พร้อมทั้งการตีความ ในส่วนนี้มีการนำเสนอตารางและภาพประกอบเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญในตารางหรือภาพ ต้องมีการบรรยายในส่วนที่เป็นข้อความด้วย มิใช่การเสนอตารางหรือภาพ โดยไม่มีการบรรยาย

5. การอภิปรายและ/หรือการสรุป (Discussion and/or Conclusion) บทความวิจัยในส่วนการอภิปราย และ/หรือการสรุป เป็นการบรรยายสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ประกอบกับการอธิบายว่า ข้อค้นพบมีความขัดแย้ง/สอดคล้องกับสมมุติฐานวิจัย และผลงานวิจัยในอดีตอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลที่เป็นเช่นนั้น ในตอนสุดท้าย เป็นการอภิปรายข้อจำกัด หรือข้อบกพร่อง ข้อดีเด่น ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ และข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

6. ส่วนอ้างอิงและภาคผนวก (References and Appendixes) เนื้อหาสาระในบทความวิจัยส่วนสุดท้าย ได้แก่ ส่วนอ้างอิงและภาคผนวก ดังนี้ (6.1) ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วย บรรณานุกรม และเชิงอรรถ ตลอดจนบันทึกหรือหมายเหตุของผู้วิจัย (6.2) ส่วนที่เป็นภาคผนวก คือ ส่วนที่ผู้วิจัยนำเสนอสาระที่ผู้อ่านควรได้รับรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากที่นำเสนอในบทความ เช่น ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย เป็นต้นเมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาสาระในบทความวิจัยกับรายงานวิจัยโดยทั่วไป จะเห็นได้ว่า ความจำกัดของเนื้อที่ในวารสาร ทำให้เนื้อหาสาระในบทความวิจัยมีขนาดสั้น กะทัดรัด มากกว่ารายงานวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาสาระในส่วนนำของบทความวิจัยจะสั้นและรัดกุมมาก เพราะบทนำ และบทที่สอง เกี่ยวกับรายงานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในรายงานวิจัยนั้นถูกลดทอนรวมเป็นส่วนนำของบทความวิจัย นอกจากนี้เนื้อหาสาระในส่วนนำของบทความวิจัยยังเน้นการเชื่อมโยงองค์ความรู้จากงานวิจัยในอดีตกับบทความวิจัย ดังจะเห็นได้จากบทความวิจัยส่วนใหญ่ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล จะเริ่มส่วนนำโดยการอ้างอิงผลงานวิจัยในอดีตว่า มีส่วนทำให้เกิดบทความวิจัยนี้ได้อย่างไรทั้งสิ้น สำหรับเนื้อหาสาระในส่วนอื่น ๆ แม้จะไม่แตกต่างจากรายงานการวิจัย แต่สาระในบทความวิจัยมีข้อความสั้น กะทัดรัด มากกว่าในรายงานการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2555). รูปแบบ และลักษณะของบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารตามมาตรฐานสากล.

วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 4(1), 13-14.

สุนันต์ มั่นยืน: 25 ปี สะพานมิตรภาพไทย ลาว หนองคาย-เวียงจันทน์

อ. พงศธร นัทธิประทุม

“มิตรภาพ มั่นยืน ไทยลาว ทาไห้ใครอื่น ดังพี่น้องกัน” ถ้อยความ ลักษณะนี้ เรามักได้ยิน ได้ฟังกันเสมอในฐานะที่สองมิตรประเทศบ้านใกล้เรือนเคียงใกล้ชิด มีความสัมพันธ์ที่ดีกันมาตลอดยาวนาน แม้จะกระทบกระทั่งกันบ้าง ดังพี่น้องทะเลาะกัน แต่สายสัมพันธ์มิเหือดหายไป ด้วยความที่ชาติพันธุ์ ภาษา วัฒนธรรมใกล้เคียง สองแผ่นดินมีเพียงเส้นเลือดใหญ่แห่งอุษาคเนย์หรือแม่น้ำโขงคั่นกลางเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อย้อนกาลเวลาไปเมื่อ 25 ปีที่แล้ว แผ่นดินคอนกรีตขนาดมหึมา ได้ทอดพาดผ่านกลางลำน้ำโขงกลายเป็นสะพานแห่งแรก ที่เรียกว่า “สะพานมิตรภาพไทย ลาว 1 หนองคาย-เวียงจันทน์” ที่เชื่อมสองแผ่นดิน สองฝั่งลำน้ำ ให้เดินทาง คมนาคมสะดวกสบายยิ่งขึ้น โดยสะพานแห่งนี้เชื่อมจังหวัดหนองคาย เมืองชายแดนของไทย และเวียงจันทน์ เมืองหลวงของลาว ได้มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2537 เมื่อเป็นเช่นนี้ ทำให้ผู้เขียนนึกถึงตำนานเจ้าแม่ศรีเมือง ที่วัดศรีเมือง นครหลวงเวียงจันทน์ ที่เกี่ยวพันกับเรื่องคำสาปแช่งที่ว่า ดินแดนสองฝั่งโขงจะเจริญได้เพียงชั่วครู่ชั่วยามเหมือนช้างพัทธู งูแลลัน แต่คำสาปนี้ถูกแก้ว่าจะสิ้นสุดเมื่อหินใหญ่ลอยเหนือน้ำ พญางูใหญ่เลื้อยข้ามไปมา และฝูงช้างเผือกปรากฏตัว ซึ่งอาจตีความว่าหินใหญ่ก็คือสะพาน พญางูใหญ่ก็คือการคมนาคมสัญจรไปมา ส่วนฝูงช้างเผือกก็คือชาวต่างชาติหลังไหลกันเข้ามาประกอบธุรกิจในลาว ก่อให้เกิดความเจริญยิ่งขึ้น และเจริญขึ้นกว่า 25 ปีที่ผ่านมา ก่อนที่สะพานมิตรภาพไทย ลาวถือกำเนิดขึ้น

สะพานมิตรภาพไทย ลาว แห่งแรกนี้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทยและลาว ก่อให้เกิดสายสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ อำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้า ซึ่งแต่เดิมขนถ่ายกันโดยใช้แพขนานยนต์ อีกทั้งยังเป็นการเปิดทางออกสู่ทะเลโดยสะดวกให้กับประเทศลาว นอกจากนี้ สะพานแห่งนี้ ยังคงความสำคัญในด้านการค้า เป็นสัญลักษณ์แห่งเจตจำนงของออสเตรเลียในการให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ในเดือน เมษายน พ.ศ. 2562 งานเฉลิมฉลองวันครบรอบ 25 ปี สะพานมิตรภาพไทย ลาวได้เกิดขึ้น ระหว่างวันที่ 27-28 เมษายน โดยความร่วมมือระหว่างสองประเทศ ซึ่งถือเป็นโอกาสดีงามให้ประชาชนสองฝั่งโขง ได้เฉลิมฉลอง รำลึกถึงความสัมพันธ์ที่ดีในอดีต ที่สืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน และจะมั่นยืนยิ่งขึ้นไปในอนาคต

8 เมษายน 2562

25 ปี เฉลิมฉลอง เชื่อมสองฝั่ง
ด้วยสะพาน มิตรภาพ อันยืนยง
ในคืนครั้ง วันวาน สานไมตรี
มั่นยืน ไทยลาว ก้าวเยือนกัน
สายสัมพันธ์ ดำรง คงสุชี
แม่เดียวกัน อันหวานชื่น รื่นฤดี
จึงเปรียบดั่ง น้องพี่ นิจนิรันดร

8 เมษายน 2562

สามัคคี ประองดอง ครองสุขสันต์
25 ปี สะพาน สานสัมพันธ์
ยินดีมั่น ยืนคู่ฟ้า สถาพร

การจัดการความรู้เพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน

รองศาสตราจารย์ นาวาอากาศโทหญิง ดร. ชมสุภัค ครุฑทกะ
คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ม. รามคำแหง

ปัจจุบันบทบาทผู้สอนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ บทบาทผู้สอนจึงเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ การจัดการเรียนการสอนทางไกล และใช้ระบบบริหารการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System- LMS) เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่แห่งใดก็สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ (ทีศนา แคมมณี, 2555, หน้า 110-155, อาณัติ รัตนดิษฐกุล, 2558, หน้า 29) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันจึงนำหลักการของการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นกระบวนการกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยร่วมมือกัน เป็นจัดการความรู้ของผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการค้นหาความรู้ ซึมซับความรู้ แบ่งปันความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ (Awad & Ghaziri, 2004)

แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก

Silberman and Auerbach (2006, pp.10-11) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้เชิงรุก (active learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยร่วมมือกัน และการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติในวณิทัศน์ สงคราม (2557, หน้า 33-34) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดของ Fink ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ประกอบด้วย

1. ความรู้พื้นฐาน คือ สิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนจากห้องเรียน ผู้เรียนเข้าใจและจดจำได้ ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ
2. การประยุกต์ คือ การนำความรู้หรือทักษะการคิด เช่น คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการจัดการสถานการณ์หรืองานต่าง ๆ
3. การบูรณาการ โดยการเชื่อมโยงแนวคิดบุคคล และความจริงในชีวิต การเข้าใจในการเชื่อมโยงเหตุและผล
4. การเรียนรู้ในมิติตนเองและผู้อื่น เป็นการค้นพบตนเองนำมาใช้กับสังคมและการเรียนรู้การทำงานกับผู้อื่น
5. การพัฒนาความรู้สึก ความมั่นใจ ความสนใจ ความตระหนักในคุณค่า
6. การพัฒนาทักษะในการที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

จิรภา อรรถพร และประกอบ กรณีกิจ (2557) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม และสามารถสื่อสารกันโดยใช้สื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ระหว่างกัน ส่งผลให้การเรียนการสอนมีลักษณะเป็นแบบการเรียนการสอนเชิงรุก เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายทางการเรียนที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1. บทบาทผู้สอน (teacher roles) หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ชี้แนะในกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเตรียมเนื้อหาในการเรียนการสอน เตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ คอยตอบคำถามข้อสงสัยของผู้เรียน และเป็นผู้คอยสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนจากร่องรอยบนระบบจัดการเรียนรู้เท่านั้น
2. บทบาทผู้เรียน (student roles) หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุกที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและเรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกๆ กิจกรรม คือ การค้นคว้าหาความรู้ การระดมสมอง การสรุปความคิดรวบยอด การสะท้อนคิด และเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. ระบบจัดการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) หมายถึง โปรแกรมจัดการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก เพื่อให้ในการบันทึกและสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนจะเข้าถึงเนื้อหาและใช้งานได้ง่าย โดยมีเครื่องมือทางการจัดการ การปรับปรุงการควบคุม การสำรองข้อมูล การสนับสนุนข้อมูล การบันทึกสถิติผู้เรียนและการประเมินผล ซึ่งผู้เรียนต้องทำการเข้าสู่ระบบในการเรียนการสอนทุกครั้ง โดยผู้สอนมีหน้าที่ดูแลระบบ และตรวจสอบร่องรอยพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบจัดการเรียนรู้

4. เนื้อหาของบทเรียน (content) หมายถึง ใบบรรณานออนไลน์ (e-Document) ใบบรรณานที่นำเสนอในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใบบรรณานจะประกอบด้วยเนื้อหาข้อความ รูปภาพ วิดีโอ และเว็บไซต์ที่สามารถเชื่อมต่อออกไปยังเนื้อหาเพิ่มเติมได้ โดยเน้นการออกแบบที่เน้นกลยุทธ์การให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ผู้เรียน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนรู้ มีแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่ง และสามารถตรวจสอบความเข้าใจและความสนใจใบบรรณานของผู้เรียนได้

5. การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered teaching) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้สอนจะเป็นเพียงผู้คอยสังเกตการณ์และคอยชี้แนะผู้เรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นประการสำคัญ เพื่อเน้นให้ผู้เรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนรู้ที่มีอยู่เดิมไปสู่พฤติกรรมทางการเรียนรู้ที่พึงประสงค์

6. การติดต่อสื่อสารผ่านเทคโนโลยี (communication technology) หมายถึง การติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้เรียน ซึ่งเป็นการสนทนาทั้งแบบประสานเวลา (synchronous discussions) และแบบไม่ประสานเวลา (asynchronous discussions) โดยใช้ Facebook เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือช่วยในการนำเสนอเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

7. กระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมทางการเรียนรู้ (behavior modification process) หมายถึง กระบวนการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายตั้งรับเพียงอย่างเดียว (Passive Learner) ให้เป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

8. การสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน (learning reflection) หมายถึง การจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนได้สะท้อนคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้ทั้งหมดหลังจากได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดในสิ่งที่ได้เรียนรู้

9. การวัดและประเมินผล (measurement and evaluation) หมายถึง การประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังการเรียน โดยรูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์ และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์ ผู้เรียนมีการประเมินพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของตนเองหลังจากการได้เรียนผ่านรูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต

สรุปว่า การเรียนรู้เชิงรุก (active learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยร่วมมือกัน และการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ โดยบทบาทผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เตรียมเนื้อหาในการเรียนการสอน เตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ และคอยตอบคำถามข้อสงสัยของผู้เรียน สำหรับผู้เรียนมีบทบาทที่สำคัญคือเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง เป็นการค้นคว้าหาความรู้ การระดมสมอง การสรุปความคิดรวบยอด การสะท้อนคิด และการปฏิสัมพันธ์และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมความรู้ สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน รวมถึงการกำกับติดตามความรู้ และจัดการความรู้ของผู้เรียน โดยผู้สอนมีหน้าที่ดูแลระบบ และตรวจสอบร่องรอยพฤติกรรมทางการเรียนรู้ รวมทั้งความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน วัดผลและประเมินการเรียนรู้โดยผ่านระบบออนไลน์

แนวคิดการจัดการความรู้

สุประภาดา ไซติมณี (2551, หน้า 11) กล่าวถึง การจัดการความรู้ (Knowledge Management--KM) คือ การบริหารจัดการความรู้ที่ต้องการใช้ให้แก่คนที่ต้องการในเวลาที่ต้องการใช้ เพื่อให้คนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนจิราประภา อัครบวร และคณะ (2552, หน้า 34) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2553, หน้า 47) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการในการสร้าง ประมวล เผยแพร่ และใช้ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน Marquardt (1996, p. 130) กล่าวถึง การจัดการความรู้ว่า เป็นการได้ความรู้โดยวิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การถ่ายโอนความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เพื่อความสำเร็จในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ Debowski (2006, p. 16) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้ คือกระบวนการของการจัดการความรู้ โดยการซึมซับความรู้ การจัดระบบและจำแนกความรู้จากแนวคิดในการจัดการความรู้ สรุปประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดการความรู้เป็นความพยายามจัดการความรู้ของบุคคลในองค์กรอย่างเป็นกระบวนการ ทั้งในการสร้างและแสวงหาความรู้ ชีบซับความรู้ จัดระบบ และจำแนกความรู้ ประมวลและกลั่นกรองความรู้ เผยแพร่ และใช้ความรู้

2. การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมความรู้ที่บุคคลและองค์กรมีอยู่ เก็บรักษาในรูปแบบสารสนเทศที่ต้องการใช้ให้แก่คนที่ต้องการในเวลาที่ต้องการใช้ เพื่อให้คนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้พนักงานในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และนำความรู้มาใช้พัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นการจัดการความรู้จึงประกอบไปด้วย (1) ความรู้ที่อยู่ในคนที่เรียกว่าเป็นความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ (2) กระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ การจัดเก็บและการเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ โดยที่ (3) มีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการสร้างระบบการจัดการเก็บและเข้าถึงความรู้ การถ่ายโอนและแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (ชมสุภักดิ์ ครุฑทนะ, 2560, หน้า 65; Awad & Ghaziri, 2004, pp. 2-3)

ลักษณะของความรู้

Awad and Ghaziri (2004, p. 47) ได้กล่าวถึงการจำแนกความรู้เป็น 2 ลักษณะ ตามทัศนะของมิเชล โพลานี (Michael Polanyi) และอิคุจิโร โนนากะ (Ikujiro Nonaka) และฮิโร ทาคิชิ (Hiro Takeuchi) ดังนี้

1. ความรู้ฝังลึก (tacit knowledge) เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวของแต่ละบุคคล เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ ความรู้ชนิดนี้พัฒนาและแบ่งปันกันได้ ด้วยวิธีการสนทนา พูดคุย เล่าประสบการณ์ และการใช้สถานการณ์จำลอง

2. ความรู้ชัดแจ้ง (explicit knowledge) คือ ความรู้ภายนอกตัวบุคคลที่เป็นทางการและเป็นระบบที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถรวบรวมและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ เช่น วิดีทัศน์ หนังสือ คู่มือ เอกสาร และรายงานต่าง ๆ ซึ่งทำให้คนสามารถเข้าถึงได้ง่ายจากลักษณะของความรู้ 2 ประเภท คือ ความรู้ฝังลึก (tacit knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (explicit knowledge) มีความสัมพันธ์กับกระบวนการจัดการความรู้ที่ประกอบด้วย การค้นหาความรู้ การซึมซับความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ มีดังนี้ (Becerra-Fernandez, Gonzalez, & Sabherwal, 2004, pp. 70-71)

1. การค้นหาความรู้ (discovery) เป็นการค้นหาความรู้แบบชัดแจ้ง (explicit knowledge) จากการผนวกความรู้ (combination) คือ การรวบรวมความรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย มาต่อยอดความรู้เดิม เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และค้นหาความรู้แบบฝังลึก (tacit knowledge) คือ การแลกเปลี่ยนความรู้ (socialization) เช่น การสัมภาษณ์ และการลงมือปฏิบัติ

2. การซึมซับความรู้ (capture) การดักจับความรู้แบบฝังลึก (tacit knowledge) โดยใช้หลักการของการสกัดความรู้ (externalization) ที่สามารถดึงประสบการณ์ทางความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล ให้เผยแพร่ทางเอกสารได้ และการดักจับความรู้แบบชัดแจ้ง โดยการใช้นึกความรู้ (internalization) คือการได้ศึกษาความรู้หลักจากเอกสารต่าง ๆ หนังสือ และตำรา ที่เป็นความรู้ชัดแจ้ง การดักจับความรู้นี้จะซึมซับและนำสู่การปฏิบัติโดยใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามา

3. การแบ่งปันความรู้ (sharing) ในการแบ่งปันความรู้แบบฝังลึก (tacit knowledge) โดยใช้หลักการของการแลกเปลี่ยนความรู้ คือ การได้มา พูดคุย บอกเล่า สอน ซึ่งกันและกัน รวมทั้งการใช้ชุมชนนักปฏิบัติ การแบ่งปันความรู้แบบชัดแจ้ง (explicit knowledge) คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ที่หลากหลายจากเอกสาร หรือทาง Internet

4. การประยุกต์ใช้ความรู้ (application) ให้ความสำคัญกับทิศทางในการนำความรู้มาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ การกำหนดวิธีการปฏิบัติที่ทำให้รู้ว่าจะปฏิบัติอย่างไร เป็นการผสมผสานความรู้แบบฝังลึก (tacit knowledge) สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ในการปฏิบัติที่ดี สู่อุสสารคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นการเผยแพร่ความรู้แบบชัดแจ้ง (explicit knowledge)

กระบวนการจัดการความรู้ 4 ขั้นตอนที่ประกอบด้วย การค้นหาความรู้ การซึมซับความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ ในทุก ๆ ขั้นตอนมีการใช้ความรู้ทั้งสองประเภท คือ Tacit knowledge และ Explicit knowledge ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อการหยั่งรู้ และเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง เกิดการสังสมประสบการณ์ และความชำนาญ รวมทั้งการแพร่กระจายความรู้เหล่านั้นได้อย่างทั่วถึงทั้งองค์กร

ถาม: กรณีการขอแก้ไขชื่อ นามสกุล ตัวสะกดภาษาอังกฤษ นักศึกษาสามารถใช้ตัวสะกดชื่อ นามสกุล ตามที่นักศึกษาต้องการได้หรือไม่?

ตอบ: บัณฑิตวิทยาลัยจะใช้ตัวสะกด ชื่อ นามสกุล ภาษาอังกฤษ ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเป็นหลัก หากนักศึกษาต้องการตัวสะกดชื่อ นามสกุล ภาษาอังกฤษ ตามที่นักศึกษาต้องการนักศึกษจะต้องดำเนินการแก้ไขตัวสะกดชื่อ นามสกุล ที่ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรก่อนแล้วนำหลักฐานมายื่นบัณฑิตวิทยาลัย

แสดงความคิดเห็นและร้องเรียนได้ที่ www.grad.ru.ac.th 0 2310 8557 กล้องแสดงความคิดเห็นอาคารทำชัย ชั้น 1 และ ชั้น 3

ข่าวบัณฑิตวิทยาลัย
GRADUATE NEWS
The Graduate School, Ramkhamhaeng University

กรุณาส่ง

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทร. 0 2310 8560-65

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 1/2521
ไปรษณีย์รามคำแหง

ในราชการมหาวิทยาลัยรามคำแหง

เชิญสมัครเป็นสมาชิกทั้งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

1. ชำระเงินและกรอกใบสมัครที่บัณฑิตวิทยาลัย อาคารทำชัย ชั้น 3
2. อัตราค่าสมัครสมาชิก ปีละ 150 บาท สมัครได้ตลอดปี

นักศึกษาที่รักษาสถานภาพนักศึกษาหรือไม่ได้ลงทะเบียนเรียน
จะไม่ได้รับเอกสารฉบับนี้